

دين و معيشت

اورنبورغ ايچون
سنه لك بهاسى . . ۳ صوم «تين»
يارم سنه لگى . . ۱۰ « ۵۰
اوچ ايلغى . . ۱۰۰ «
چيت شهرلرگه
سنه لك بهاسى . . ۴ صوم «تين»
يارم سنه لگى . . ۲۰ «
وچ ايلغى . . ۱۰۰ « ۲۰
چيت مملكتلرگه
سنه لك بهاسى . . ۶ صوم «تين»
يارم سنه لگى . . ۳۰ «
اوچ ايلغى . . ۲۰۰ «
اورنبورغ ژورتال «دين
ومعيشت» تيليفون نومر ۲۸۹.

يبارلگان يازولرني
اوزگار تورگه اداره
اختيار ليدر.
باشلمغان يازولر
كيرو قايتارولماز.
مارقه سز خطلر
قبول ايدلماز آدرس
آياشتورغه ۲۱ تين
آلتور.
آدرىسنى آچق
يازولرى اوتتوله.
آدرىس سز مقاله لر
درج ايدلماز.

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صواعق
وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

زمان تاسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه سنده
۲ نچى سنه

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دينى، فنى، ادبى و سياسى ژورنالدر

Abonement
PUBLIK
12
Hauptbibliothek
BIBLIOTHEKA
Инв. №
г. Казань - Qazan.

شهر ايچى شا كرديرينه يلغه ۲ روبله ۵۰ تين چيت شهر شا كرديرينه يلغه ۳ روبله در.

فهرست

- مسئله لر
- قولمق و دروژرى
- تنبيه
- اچمگز خمر قيلما كوزنا
- مك بر خديث
- دوماخير لرى
- تورلى خبرلر
- خارجى خبرلر
- اورنبورغ خبرلرى

مسئله لر

محرر افندى توبانده يازيله جق سواللرمر كه
شرعى واقناعى اولان جوابكزى (دين و معيشت)
ژورناللك يازمقزى اوتنه من
امام حافظ رضوانق
۱ نچى سوال- ايرى وفات ايتمش خاتونك اير-
ينك وفاتندن صونك عدتى بولمسه مكر شول خاتون
بنم ايرم وفاتندن مقدم بئكا قربانه قدرتى اولمادى.
الحال آئلك قدرتى اولمغان زمانلرني معا حساب ايتد-

«دين و معيشت»
ژورنالينده ۱۹۰۸ سنه
ايچون آبونو دفترى
آچقدر بوسنه ژورنال
لمز «ايزگو كيچه لردن
بشقه يالغزى چغوب
سنه لك بهاسى ۴ روبله.
يارم سنه لك ۲ روبله
۳ آيلق برر وبله ۲۰
تين در

کده بنم عدتم کامل تولمشدر دیسه، شول خاتوننک شول افراری قبول ایدیلوب ایرینک قربانه اقتداری اولمغان زمان، ایام عدتدن حساب ایدیلور می؟

۲ نچی سوال — بر خاتون ایرینه هر جهتدن مطیعه اولوب عفة و صلاحده ده کامله اولسه. شول خاتوننی مجرد ایکنچی خاتونینک "آنی طلاق قیلماز ایسینک سنی سومیهچکمن" دیمک کبی خدعه سینه انقیادا ایری طلاق قیلسه مطلقه اویه اولسه بو ایر بو توغریک کناهللی بولور میکان؟

۳ نچی سوال — بزم دیارمزده، میت کربک الوغ و کربک کچک اولسون دفنندن مقدم گور صدقه سی اسمنده ایاقلی حیواندن صدقه ویرمک قدیمدن عادة اولوب قالمشدر. اوشبو گور صدقه سنی بای کسه لر صفر کبی زور حیواندن اورطه کسه لر کچه و صارق کبیلردن اینک فقیر لری قاز طوق کبیلر دن اولسهده برونی کند لرینه لازم ایتمشدر. کویابونی میتنک حقوق اربعه مرتبه سی جمله سندن عد قلمده لر،

واجب یاخود حرامه ارتسکاب اولمادیغندن طلاق قیلوچی گناهللی تو گلدر. چونکه گناه جناحنک مراد فی اولوب اثم معناسندهدر.

اثم ایسه ترک فر ایض و واجباته یاخود ارتکاب بحر ماته متر تبدر. اما ترک اولی معناسیله گناهللی اوله بیلور ۳ نچی سوالنک جوابی — گور صدقه سی واجبهده مستحبده حرامده اوله بیلور. اگر میت عاقل بالغ اولوب گور صدقه سنی وصیه ایتسه وصیت ایتکان نرسه سی ثلث مالدن آرتق بولماسه بونی ویرمک ورثهیه واجبدر.

اگر میت صبی اولوبده آتا آناسی تبرعا ویرسه لر بو صدقه امر مستحسندر. ۴۸۲ مین منلیک تشیعه اما میت فقیر اولوب کور صدقه سینه ویریلان شی ثائندن زیاده اولسه هم وصیتیده بولماسه خصوصیه ورثه آراسنده صییلرده بولسه بو صدقه حرامدر

محترم افندی!

ایمدی بو صدقه لازمیدر؟ لازم اولورسه مشرو- عاتنک قایو قسمندن اولور فرضی واجبی سنه یاخود مستحب می اولور؟

دین و معیشت

اولکی سوالنک جوابی — عدتنی کتب فقهاده (تربایس یلزم المراه عند زوال النکاح اوشبهته) دیو تعریف لرینه بناء قبل زوال النکاح ایرننک عدم قربانی کونلری عدتدن محسوب بولمایدن.

۲ نچی سوالنک جوابی — طلاق فی نفسه ابغض المباحات اولدیغندن امر مستحسن دکلسده ترک

بزم توبانده یاز لاجق سؤالمره باشمزه کوب واقع بولدن ایچون معتبر کتابلر گزه مراجعتکز ایله (دین و معیشت) ژورنال گزه جواب یازماق کزنی رجا ایدرم.

اول مسئله: بر صغرنی حاضر جیدی قولمه قول بزاوغه ساتالار.

۲ نچی: حاضر بر صوم یا که یدی صوم آنچه آلوب صوگ یدی بوز اوغه کیلوشوب ساتالار.

۳ نچی: بر یخشی آطنی بیش صغر یا که اون بش قویغه ساتالار.

۴ نچی: بویل چاچکان طاری قویلوب قالا ایکنچی یل هیچ سور می، طرماسی اوزی چغوب اوسد شوندین عشر واجب بولامو؟ یوقمی؟

۵نچی: پر یل یر منی بر کشی عصب قیلوب چاچدی
بو یل عشر کمگه؟

۶نچی: ایکنچی یل نچک اولسه ده شول یرم اوزیمه
قالدی لیکن سوروب طر ماغانم یوق طاری چغوب
اوسدی شونی اوزم اوروب آلم عشر کمگه؟

۷نچی: بر دیساتینه سورگان اورلق چاچ طر مالان
یرنی آلدوم اون صومغه بو یل عشر کمگه؟

۸نچی: ایکنچی یل شولوق یرنی بز دین قایتاروب
آلمیلر اوزم حق بیروب سور درب هم اورلق سیب
طر مالاطمز بو یل عشر کمگه؟ بزم بو طریق آلوومز
اجاره بولامو؟ یوقمو؟

(دین و معیشت)

۱نچی سؤالنک جوابی - حیواناتده ربا یوقلغندن
بو بیع درستدر.

۲نچی سؤالنک جوابی - بو سؤالده بر آز تفصیل
لازم اگر آلتغان بر صوم یا که یدی صوم آچه
(پی) زاداتکه آچه سی بولسه بو بیع درستدر.
اما عقد آچه غه اولوب صونک شوشی عقدنی فسخ
قیلمه اینچه بری صغرنی بری یدی بوز اونی آلوب کیتسه لر
بو بیع فاسد اوله در.

۳نچی سؤالنک جوابی - بو بیعده بیک درستدر.

۴نچی سؤالنک جوابی - عشر نیک سببی الارض
النمیة بالخارج حقیقه بولغانغه کوره عشر واجب
بوله در.

۵نچی سؤالنک جوابی - اگر یرکه نقصان
کیلسه یعنی کیلچک سنه که چاچوب فایده لنه
آمازلق در جهده یرکه ضرر کیلسه بو وقت عشر
یر خواهه سینه واجب بوله در.

اگر یرکه نقصان کیلسه بو وقتده غصب
قیلوب چاچکان کشیکه واجب بوله در (ولو غصب
ارضا عشریة ان نقصتها الزراعة فعلى صاحب الارض
وان لم تنقصها فعلى الغاصب فى زرعہ خلاصة الفتوى
فى الفصل العاشر فى العشر الخ.

۶نچی سؤالنک جوابی - اولاً مذکور طاری
کیمگه تیوشلی شونی بیلمک لازمدر. بو خصوصه
حاضر که قدر بر روایه طابلمدی. فضلاء کرامدن
همت ایدوب روایت یازوچی بولسه مع الممنونیه
ژورنالده درج ایدیلور. فقط یازوچی روایتی و کتابنی
آچیق بیان ایتلمیدر. اوزم زده کتابلر قاراب طابقان
روایتی یازارمز.

۷نچی سؤالنک جوابی - اگر بو یرنی چاچلکان
آشلق اوسکاندن صونک آلتغان بولسه عشری صاتو چیغه،
اگر اوسودن اول آلتغان بولسه صاتوب آلو چیغه
واجب بوله در. (ولو باع الزرع ان قبل ادراکه
فالعشر على المشتري ولو بعده فعلى الباع) در المختار
فی باب العشر.

۸نچی سؤالنک جوابی - بو یرنی قایتاروب آلتما
نلقلری بر حق مقابلنه بر کانلک لری ایچونمی؟ یا خود
عاریه طریقیله بر کانلک لری ایچونمی؟ اگر حق
مقابلنه بر کانلک لری ایچون بولسه بو عقد عقد اجاره
اولوب امام اعظم قاشنک بونک عشری یر صاحبنه بوله در.
اگر عاریه طریقیله بر کانلک لری ایچون بولسه
بونک عشری مستعیرکه یعنی بو یرکه چاچکان
کشیکه واجب بوله در. بو اورنده شونکه ده تنبیه
ایدامکه اگر یرنی عاریتکه آلتغان کشی کافر
ار لورسه عشری امام اعظم قاشنک یر صاحبنه واجبدر.
(ولو اعارها من مسلم فزرعها فالعشر على المستعير.)

ولو اعارها من کافر فالعشر علی المعیر عند ابیخیفه
 رحمه الله تعالى . (فتاویٰ الہندیہ جلد الاوّل فی زکات الزرع .
 باشقہ سوألر نکرہ آلداغی نومر لره جواب یازارمز
 انشاء الله .

قوله و دروژری

سعادتلو محرر افندی! توبانده کی سوألر مزه
 شرعی روایت لری ایلان، یاخود شرعاً تطبیق ایدوب
 قنوا بیر مکنکزی جنابنکر دن رجاء ایدرم .

۱ - سوأل (دروژری) Дрожжи دیکان
 آش آچیتقی سی هر یرده مشهور در . کوب آدم لرنک
 روایتنه بنا (دروژری) آرقی دن یا صلا دیلر . بو
 سوزکا بنا دروژری نی آشقہ استعمال ایتمک جائز
 اولورمی، اولمازمی؟

۲ - سوأل (قولمق) آغاچینک چیچکھ سی صوده
 پشرلوب (قواص - صوصلا) کبی یورط شراب لری نه
 صالحق خلق آراسنده متعارف بر عادتدر . بعض لری
 قولمق نفسی مسکراتدن دیلر . بعضیلر مسکراتدن
 دکل دیلر . بو اختلافه مبنی قولمقنی قواصقه صالح
 درست اولورمی، اولمازمی؟

شریف جان ابن محمد شریف قریه بارده کلچ
 دین و معیشت

۱نجی سوأل دروژری (فوری جویره) مستحذت
 ینکا چقغان نرسه اولدیغندن خصوصیتنه روایت یوقدر .
 فقط خمر دن یا صالحان شرکه که قیاس قیلونسه مذکور

دروژری آرقیدن یا صالحوی محقق بولغان تقدیرده
 ده استعمالی جایز بولسه کیراک .
 ۲نجی سوأل قولمقنی قواص - صوصلا کبی شراب
 لرغه قاتناشدرو مذکور شراب لرغه قوه اسکاریه پیدا
 قیلو یعنی ایچکان وقتده ایسرتسون ایچون بولسه
 یا که قولمق صالحان اشر به ننگ ایسرتوی لازم بولب
 کیلسه البته آنی اشر به گه قاتناشدرو درست
 توکل در .

چونکه بو تقدیرده مقصد صوصلا ایچوب ایسرتو
 یاخود دیگر لرینه ایچرتوب ایسرتو بوله در ایسرتو
 و ایسرتو ایسه هر ایکسی حر ایدرم .
 ۳نجی سوألک، جوابی ایچون کتاب قار ارغه فر
 صت یتشمدی انشاء الله کیله چکده کی نومر لرنک بر نه
 جواب یازیلور .

تنبیه

ینکاردن موسی بیکییف نام کیمسه معرینک (ازوم
 مالایلم) اسملی کتابندن منک اوچیوز قدر بیتنی بالا
 نتخاب ترجمه قیلوب شولوق ینکار دن احمد الاسحان
 نام کیمسه مذکور ترجمه نی طبع فیلدروب نشر
 ایتمشدر .
 بوتلرنک مقصداری ظاهرده کندیلرینک دیدکار نه
 طلبه علومنی عربیات ایله اشنا قیامق بولسه ده فی الحقیقه
 سیاق و سباق کلاملرینک شهادتی و خصوصیله ترجمه اید

لهش بیتلرنک دلالتیله طلبه مومی الیهی کتب صلحاً سلفی
مطالعه دن اعراض ایتدیروب معری کبی زندقیه
منسوب اولنلرنک قباحه ایله بویالغان سؤزلرینی آپ
حیات درجه سنده کوستره رک ایراث فتنه دن عبارتدر
دیر سک خطا اولماز. *بعضی کتبی سلفی*
بو سوز لرمزه شاهد اوله رق فخرینک مذکور معری
مناقبتی آسمانه چغاروب مخصوص برارساله تالیفنی کور
ستمک ممکندر. *بعضی کتبی سلفی*
بناء علی هذا اشبو مقاله ایله مرقوم معرینک نفس
الامرده نه مقوله آدم ابدیکنی تعصبدن عاری، معتبر
توار یخاردن نقل ایده رک همه کندوسدن صادر اولان
بعض اشعارنی میزان شرع شریفه تطبیق ایبرک بیانه
متصدی اولدم. العون من الله تعالی.

معری

مرقومنک اسمی احمد آتاسی عبدالله او اوب ۳۶۳
سنه هجریده معرة النعبان نام بلده ده تولد ایتمشدر.
وقت صباوتنده یعنی ۳۶۷ نچی سنه لرده جدری (چچک)
ایله مبتلا اولوب بیک شدتلی اولدیغندن کوزلرینه قدر
تجاوز قیلهرق صول کوزی تمامیله آقمش. اونک کوز
ینه ایسه آق توشوب بالکلیه نعمت بصر دن محروم
اولمش.

سن رشده بلوغنده اعمی اولدیغی حالده تحصیل
علومه اهتمام قیلوب شام وبغداد شهرلرینه کیدوب
تحصیل قالدقنصره وطننه قایتوب کندی خانه سی زاویه
سنده ملازمه ایده رک کندوستلی رهن المحبسین دیو
تلقیب ایلامش.

تحصیل اتماسنده اینک زیاده اهتمام صرف ایتدیکی
علوم عربیات ودواوین اشعار و فلسفیاته متعاقب فرسه
ار اولوب علوم دینییه به اهتمامی آن اولمش.

قوه باصره سی کوزلرندن قلیند توشوب ذکا و حدتی
فوق العاده قوتلی بولو سببلی کسکین شعرلریله یخشنی
یهانی فرق ایتمای کونکلی تولمغان کشیلرنی وطبیعتنه
موافق کلمکان اموری کلا هجو ایتمشدر.

تاریخ کتابلرینک بیانه کوره اینک اول سقط الزند
اسملی بر کتاب تالیف ایدوب بر آن صکره شونکه ضو
السقط نامیله بر شرح میدانه کتورمشدر.

کشف الظنون بیانچه بو شرخی غیر وافی بالمقصد
دیو بعض علماء تنویر سقط الزند نامیله دیگر بر شرح
باغلا یهرق ضوء السقطی اصلاح ایتمشدر.

مؤرخ ابن الوردینک بیانچه مذکور سقط الزند
کتابنده فحشیات وهجویاتی از بولسه کرک. همه مؤرخ
مومی الیه معرینک استغفر و استغفری نام تالیفنی
کوروب غضب مشدد اولدی نفرتم زیاده لشدی کندم
معری اولدیغمدن انک حقدنه تعصبم چوق ایدی دیو
تصریح ایدوب همده لزوم مالایلزم اسملی کتابنی
کوروب رأیت التبری عنه احزم دیدم دیه شدر.

ابن الاثیر دینی تاریخ کاملنده مرقومنک تاریخ
ولادتنی بیاندنصره زبرده کی عبارتنی یازهدر. (وعلمه
اشهر من ان ینکر الان اکثر الناس یرمونه بالزندقة
وفی شعره ما یدل علی ذلك. حکمی انه قال یوما لابی
یوسف القزوینی ما هجوت احدا فقال القزوینی هجوت
الانبیاء فتغیر وجهه وقال ما اخاف احدا سواک) انتهى.

همده، اذا ما ذکرنا ادما وفعاله
وتزویجه بنتیه لابنتیه فی الخنا
علمنا بان الخلق من نسل فاجر

وان جمیع الخلق من عنصر الزنا
دیو آدم علیه السلامنک قزینی اوغلینه تزویجی
ایچون اشبو هجویه سی، هم کل بنی آدم الی یومنا
هذا اولاد الزنا دیو تحریر مرقومنک نه مقوله آدم اولد
یعنی آچق صورتده کوستر مکده در.

فقط بعض بکتلر بو شعرینی جوابسزده قالدر مغانلر .
 قاضی ابو محمد الحسن الیمینی مرقومک مذکور شعر
 ینه جوابا : فی البیتین لعمارة ربنا و لا یطمان علیها
 نعم اما فیک قالقول صادق ان ذلک و غیره
 و مکذب فی الباقین من شط اودنی
 كذلك اقرار الفتی لازم له
 وفی غیره لغو کذا جاء شرعنا
 دیه شد .

فی الواقع قران کریمه نکاح اخواتک حرمتی هر
 دینده دیو تعمیم ایمنکان آدم علیه السلام شریعتنده
 حرمت ثابت توگلد .

مرقومک آتاسی مرثیه سنده

طلبت یقینا من جهنته عنهم
 ولم تخبرینی یا جهین سوی ظن
 فان تعیدینی لا ازال مسائلا
 فانی لم اعط الصصح فاستغن
 دیو یازغان شعرنی ابن الوردی نقل ایته در .
 دیمکده معرینک حالی جالینوس حالی کبی اولمشدر .
 چونکه جالینوسده قدم عالم و حدوثة ظاهر اولماینجه
 وفاتنده تصریح فیلور ایدی بلکه ترددی مصر حدر .
 ینه ابن الوردی روایتنه بناء مرقوم معری وفاتی
 وقتنده :

(هذا ما جنی اسی علی وما جنیت علی احد) دیو
 قبر طاشینه یازارغه وصیت ایتشد . بوده معرینک
 بیک ضرور سو ادیدر . الله تعالی نک حکمتنه و حکمنه
 قارشو تورورغه آتاسنده ننداین اقتدار وار و آنک
 نه خددی در ؟

مرقومک ادبسز لکنی اثباتده

ولن یقوم مسیح یجمعون له انما الکوا انه
 و خلقت و اعدهم الخلف عرقوبنا

و لشعری کافیدر . از یرا بو شعر ده گمی و اعدادن مراد
 علیه الصلوة و السلام افند من حضرتلری اولوب عرقوب
 ایسه جیبها الاشجعی ننگ لیا فله لکنه و لکنه اب مسنه
 و عدت و کان الخلفی ننگ سچیته نسف و تلبه
 مواعد عرقوب . اخباه للبیتراب

بیننده واقع عرب ایچنده خلف وعد ایله مشهور
 بر ذاتدر . بو عالدیه معری مذکور شعر یله نزول
 عیسی علیه السلامی انکار و آنی وعد ایدوچی افند من
 علیه السلامی خلف وعد ایله مشهور عرقوبه تشبیه
 ایتده در بو ایسه زندیقلق ننگ اینک اشدیدر .
 بو خصوصده بیکی کیلر . بعض بر تأویل ایله
 معریکه مظاهره قینوغه هیچ بر یول یوقدر .
 زیرا نرول عیسی . قند . وارد احادیث شریفه نبویه نک راو
 یلری متعدد اولوب مشکوة شریف ننگ فصل اول و فصل
 ثالثنده بخاری روایتی ابوهریره رضی الله عنه دن مسلم
 روایتی ابو هریره و جابر رضی الله عنهما دن باب العلا
 مات بین یدی الساعاتده خذیفه بن اسید الغفاری دن
 مسلم روایتی آیات عشر ننگ بری نزول عیسی علیه
 السلام ایدیکی النواس بن سعید بن ترمذی روایتی
 اوزون بر حدیث شریف باب الملا حمک مسلم روایتی
 ابوهریره رضی الله عنه دن اب ب مشهورة آتاسی

معرینک

بیت جات احادیث ان بصحت فان الهاء و امها ده و
 شاننا و لکن فیهاه ضعف اسناد صحت
 فشار العقل و اترك غیره هدر ایا تم نکه
 فالعقل خیر مشیر ضمه الناری
 دیدیکی شعریده مرقومک نه مقوله آدم اولدیغنی
 یخشینغه تعیین ایتدر .
 شریعت اسلامیه ننگ مبناسی اولان احادیث شریفه

لرہ علی العموم ضعف اسناد قیامی ہمدہ عقلی خیر
مرشد دیرک ہر شیدہ عقلی تقدیم قیلوی بکلیتہ
اساس اسلامیتکہ مخالفدر۔
معریکہ ضعف اسنادی علم قایدن حاصل بو اور
غہ کرک؟ بتون ہمتنی صرف ایتدیکی شیلر اشرا
قیون کتابلریلہ متنہی اشعاریدر۔ آنلرنیدہ نینداین
کشنی واسطہ قیلوب او قلوب او کر نہ شدر۔

معری ضعف اسناد خصوصنہ اوزی بلہکان ووظیفہ
سندن خارج بولغان اشکہ شروع ایدوب حقسنلقینی
اظہار ایتدیگی کبی عقلی خیر مرشد دیرک مجرد علی
رہبر ایدوچی اشرا فیونلرہ قویر قلق، بو نلرہ دہ لازم
اولوب کلکان ادبسنلقینی میدانہ قویمیشدر۔

بزم بیکی وفجرری کبی معری قویر وقلرینکہ بخاری
ومسلم کبی ذوات فضایلسیما تلمری متبوعاری اولان
معریدن کیم کورولری۔ توغرسی انصاف وجدان
حقانیت نقطہ نظرندن بیک کیرودہ اولدقلرینی بلکہ
جملہ اخوان مسلمینی کتب سلفدن اعراض ایتدیروب
مجرد عقل ایلہ عمل قیلوغہ دلالہ قیلدقلرینی بیک آچیق
کوسترمکدہدر۔

بو نلر بعض فضلانک دیدیکی کبی

من رام بالعقل مسترشدا اسرحہ من حیرة یلہو
وشاب بالتلبیس اسرارہ یقول من حیرة هل هو
دیرک معرینک وساوس شیطانیہ سنہ ایارمای توغر
یچہ وحقانیت اوزرندہ دیانتہ خدمت ایتسہ ار نہ اولور
ایدی۔ البت اجر جزیل وخیر کثیر اولور ایدی۔ فالی
الله المشتکی

ودخی معری حضرت خضر علیہ السلامک حیانتہ
انکار ایدہرک یازہدر۔

(بقول الفوات الخضر حی الخ) اکا بر صوفیہ حضر
علیہ السلامک حیاتی ایلہ قایل اولدیلر۔ امام بخاری
حضرتلری وفات حضرہ دال بولغان بر حدیث شریف
نقل ایتسہدہ حیاتی ایلہ قایل اولنلر جوابینی ویرمشلردر۔
بیکی ایسہ حضرنک حیانتہ اولمدیغینہ استدلالایکی
آیہ کریمہ کتورہدر۔ بری (وما جعلنا بشر من قبلک
الخلد آلیہ ایکنچی وما جعلنا ہم جسدا لایاکلون الطعام
وما کانوا خالدین) لکن بو آیہ کریمہ لر بیکی نلر
دعواسینہ فایدہ ویرمیلر۔

چونکہ بو آیت رده کی خلود ابد معناسنہدر (وفیہا
ما تشتیہہ الانفس وتلد الاعین وانتم فیہا خالدون)
ہمدہ (افان مت فہم الخالدون) آیتارندہ کی خلود کبی۔
بو آیتارده مذکور خلود ایسہ بالاتفاق ابد معناسنہدر۔

بو حالده اولگی آیت کریمہ سدن مقدم کیلکانلرنک
هیچ برینہ بزابدی خلود ویرمدک مثالنک اولوب ایکنچی
آیہ کریمہ ایسہ مقدم کی پیغبرلرنی بز آشامی
ایچی تورغان جسد قیلمدق ہم آنلر دنیادہ ابدی
قالمدیلر مثالندہ اولہدر۔

بو تقدیرده بیکی نلر استدلالی تمام اولماینچہ سعی
عبث وہبا اولہدر۔ ہمدہ موننک بیتنہ علاوہ سنک امام
منتظر، عوث، قطب، اوتاد، نجبا، ابدال، خضر
والیاس کبی کوچک خدالر جانلی صنملر "دیویازدیغی
دہ بیکی نلر بیک ضرور قباحتیدر۔

چونکہ بوتوغریلر دہ حدیث شریفلر چوقدر جملہدن
ابدال حقندہ اولان حدیث شریفلر شونلردر۔

لاتسبوا اهل الشام فان فیہم الابدال زاد فی روایة
فہم تنصرون۔ طس باسناد حسن عن علی رضی اللہ عنہ
جامع الصغیر۔

اذا انفلتت دابة احدکم بارض فلان فلیناد یا عباد
الله احبسوا علی لان لله فی الارض حاضر سیحبسہ علیکم
ع رمز ابو داود والترمنی والنسائی وابن ماجہ وابن

السني ط عن ابن مسعود رضي الله عنه
 جامع الصغير .
 عن شريح بن عبيد قال ذكر اهل الشام عند علي
 رضي الله عنه وقيل العنهم يا امير المؤمنين قال لا اني
 سمعت رسول الله عليه السلام يقول الابدال يكونون
 بالشام وهم اربعون مار جلا كلمات رجل ابدل الله مكانه
 رجلا يسقى بهم الغيث وينتصر بهم على الاعداد ويصرف
 عن اهل الشام بهم العذاب مشكوة شريف في ذكر
 الشام .

لن تغلوا الارض من ثلاثين مثل ابراهيم خليل
 الرحمن بهم تغاثون وبهم ترزقون وبهم تمطرون حب
 في تاريخه عن ابي هريره رضي الله عنه .

لن تغلوا الارض من اربعين رجلا مثل خليل
 الرحمن فيهم تسقون وبهم تنصرون مامات منهم احد
 الا ابدل الله مكانه آخر طس عن انس رضي الله عنه .
 قال النووي تمامه عند مخرجه الطبراني قال سعيد
 سمعت قتادة يقول اسنانك ان الحسن منهم

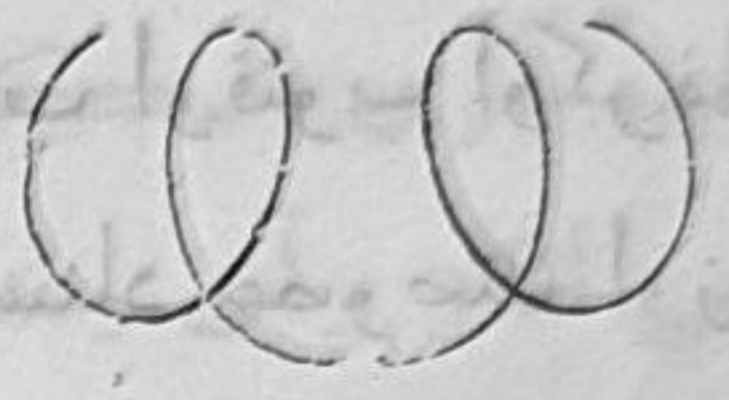
ايندى شوشى قدر حديثلر گه قارشويبيكي ننگ
 سو ادبي حدندن متجاوزدر . بو بيچاره عوام ناس
 ابدال حقنده مشايخ كرام حقنده يارت القبور حقنده
 بيك صور سوزلر سويلب كوب گناهقه مرتكب
 بولهلر " ديسه نه گوزل اولور ايدى .

عوامنگ بو خصوصلرده افر اطلرى كوب بوكا
 انكار مز يوق لكن هيچ كيم كوچك خدا جازاي صنم
 ديب ايتكاني يوقدر بناء عايه بيكي ننگ بو تحقير
 واستهز الرى ابدال و اوتادو غير يلرى تخقير واستهز ايه
 راجع اوله دور .

لكن انلرننگ نه قباحتر وار آنلرنى نه ايچون
 سب راستهز اقبيله در . سب قيلسه عوامى سب قيلمق
 نبوشلى ايدى .

متبوعلى اولان معر ينگ سوء ادنلر لخصو صنده
 يازيله جق سوزلر كوبر الكلام يجر الكلام
 وفقنجه بو قدر عاقلسكه كفاية ايدر " آكله ماس
 كيس قولاغنى طنكلاماس " ديمشلىر .

امام اسحاق قارغالى

اچمگنر خمر قيلماگنر زنا

سزلرگه معلوم ايتنه من اوزمنك قيلمان قباحتلرمنى
 اوتنه من هر قايسى گزدن اوقوب عبرت آلوگزننى هر
 وقتده خصوصا ياشلرگه .

اول باشى ياش يعنى مالاي و فتمزده ۱۵ ياكه ۱۶
 ياشده وقت ايكي ياكه اوچ مالاي بىرگه جيلشوب
 تماكى طارترغه طوطنه لر يعنى كوكر اكنى چرترگه
 طوطنه لار باكه برتر اخيرگه كروب صره اچارگه
 باشلى ار اول وقتده اچاسى كيلوب كروتوگل فقط بر
 قباحتلرمنى توفيقسز بعتسز بولونى قايران آليم ديب
 بر جگت لك گه صاناب جگت فياقتنى بولسون ديب
 صور هنر كيك كوروب اوزمنك بخته زنى پيلا ب
 آبرويهنى جويوب صاف عقلمزنى ضعيفلاب سلامت -
 لكهنى جويارغه هم عمرمزنى قصارترغه اوزمز
 سبچى بولان اوزمز شول صره چوپراسى كرگاچ
 كوپنى بلوب علمالارمزدن كلوب هم سوگوب يياكه
 بابالارمزنك اطلارينه جيتشوب هم اوقتقان اوستاذ -
 لارمزه سوز تيورگالى مز اوزمز بر نرسه بله ماسالده

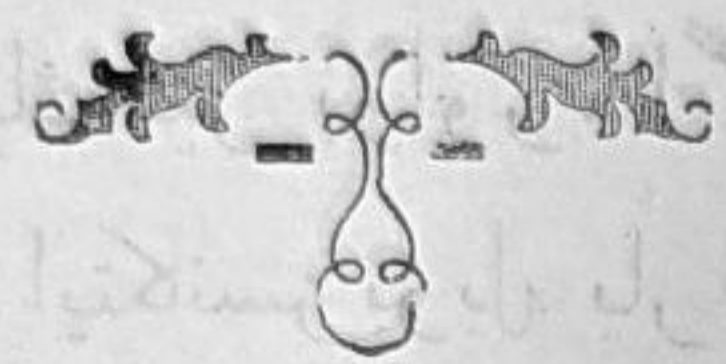
آلاردن آرتق بیلگان بولامز اوزمزنك قیافت لرمزنی
 كز گودن قارامیچه بیاك ضور بولغان بولوب یوری مز
 هم یورطك آشارغنه بولماصاده بیاك هیبت كینوب
 اوزمزن گه اوزمزن ایسمز كیتوب یوری مز پر استوی
 آطادن طوغانمزغه اوكنوب یوری مز اوزمزن او یلاب
 عقلغه آلوب قار اصاق قولمزدن تیاتر گه جسر و بلان
 چوپر اصالوب یروندن غیرسی بر اش کیلمدر تیاتر مز
 ده یاش لرمز جراب اویناغانلار صقاللی لرمز هم اوغالا
 رمز قول چاوب اویناغانلاردن كولا بلامز اوینارغه
 اویر انامز بیور گه اویر انامز جرلارغه اویر انامز
 شاب بولاشایر برکات طابار مز بویلارغه قدرلی نیچه
 ونیچه كشیار تیاترلارغه جروب نی قدر کاپیتالار
 یاصادیلر هم آطالارندن قالغان یور طلارون صاتمادیلار
 بابالار مز بلمگنلر آر طقه قالغانلار حاضر نك واغونغه
 او طرغاج آلفه بار از ایسلی صابن بلان جونغاچ
 آغار امز هم چیتك كاوش کیوب یورگانر حاضر
 ر اسحوطمز کیم ایتك بلان یا گه شیبایدت بلانده جروب
 بولایکان هم آباق طوگمی ایکان اوزمزنك آشاغ انمز
 کیگانمز آطامز نقی یا که خوجه مز نکى بولادر کم
 آر فاسنده بز بلاى جرگاننى او یلاب قار اصاق
 گاوده مز دن غیرسی هر قایسی آطامز نقی یا که حوجا -
 مز نقی بولادر بالاقتمزده انکمز اتکمز اوزلاری
 طویغانچی آشامیچه بزنی آشاتقانلارون او یلاب قارا -
 میچه اوزمزن اورام طایطاپ قایتوب کره مز گویبه
 اوزمزن صالدرغان یورط کبک کوروب یا که فاتیر مزنی
 اوزمزن بیروب تورغان کبک کوروب انکمز طایقانچی
 آشاب یا که آطامزدن قالغان ماللارنی گویبه اوزمزن
 طایقان کبک کوروب یوریمز آتالرمز یا که حوجا -
 لرمز یا که استاذلارمز نك وعظلرون قلاقلرمزغه
 آلمیچه اوستاوینه آلارنی ره نجتوب هم کلوب یوری مز

افندلرم آلارنك ایسان وقت لرنداغنه قدرلرون
 بلیمیز اولگاچ ایسمز گه توشدر انك او چوب کیتبه چونکه آنا
 آنا بولغان قاراب اوسترا خلفه بولغان دین طانطه
 اوقته کشی ایتبه خواجه بولغان اش اویرته کشی
 آراسینه طغه سوداگر قیلا توفیقلى بولساق خدای
 تعالی شول سببدن اوزمزنیه دولت اییهسی قیلا
 ممکن قدرلی هر فاسینك یخشی جروب دعاءلارون
 آلوب قالورغه طرشیق بز نك شریعت مزده خمر
 قایسی غنه بولسهده حرام زنا اوشانداق حرام هر
 قایسی آیت بلان ثابت آنی اوزمزن او یلاب عقلغه
 آلوب قار اصاق خدای تعالی هر قایسمزغه اوزمزن
 گهده فائده اوچون حرام قیغان خدای تعالی قار -
 شنده بتون دنیا خلقی تموغلق بولسهده خدای تعالی
 گه توزان قدرلی کیمچیلک یوق یخشی بولساق هر
 قایسمزغه اوزمزن اوچون بز گه او یلاب قار اصاق
 مثلا قباق آلدونده قیاق اچلگه نون کتوب طراتور
 غان کشی لرنی قیافتده بولغان کشی لرنی قیافت گه
 توشکان بولالر شول کشی لرنك فایسندهغه بولسهده
 اوزلرندن صوراشه باشلاسانك یا بر بای کشی بو -
 لوب چغادور یا که بر بای بالاسی بولوب چغادور
 یا که بر بر یکاشچک یا که بر هنر اییهسی بولوب چغا -
 دور چونکه باشنده اویرنابقنه جگت لك گه صاناب جور -
 گان بولاده سوگندان احتیارسر بولا اوزلرندن
 احتیار کیتوب اوزن اوزیده طیارلق حالی
 قالمی دور شوشی کشی لردن عبرت
 آلمیچه شول نچارلقنی تلاب جری مز شوشی اچمك
 ایلان احتیارسر بولوب نیچه ونیچه کشی لردن دولت
 لرون بتروب هم تمام اشدن چغوب هم شوشی خمر
 دن چیحو تکه بولغاننی دیوانه بولغاننی آیاقسز هم
 کوزسز بولغاننی هم شوشی اچمك ایلان دنیادن

جانوب اولگاننى اودار بولوب اولگاننى صوغه غرق بولغاننى اوزن اوزى اولترگاننى ياكه شوشى اچمك ايلان اچوب جوقلاب پيراليس بولغاننى هيچ برسون عقلمزغه آلوب اويلاب قاراميز بو يازلغانچه حراب بولالر هر قايسى اچمك دن گنه بولادور عمر اچنك بىر مينونده بولا تورغان اش لر بىزنى قدرلى عقلنى بولاساق ده حيوانلار بىز دن عقللى راق بولا، چونكه بولغانچى راق بولغان صونى ده اچى لر الحمد لله خداى تعالى بىز گه عقل بىرگان هم كلام الله ده آيت بىلان خم زنا حرام قيلنغان بىز گه بو قدرلى ضررلى بولغان نرسه لر حرام بولمغان وقت ده اچار گه تيوشلى توگل چونكه كللىسى اوزمىز گه ضرر شوشى اچودن دولت بىنه عقل كىته يورطندن ياكه فاتيرندن محروم بولا خاتونسز قالا آج بولا آخر الامر شول اچمك سببلى وقت جىتمىچه دنيادن كىته خصوصا ياش وقت مزده عمر مزنى قصارتوب اويرا نور گه فاراماصقه تيوشلى سين بولاي بولوب جور گاج كللى اعضا گه جبر قلاصك ايكنچى دن نى قدر آقچده جبر. اويلاب قارامانكز شوشى اچمك گه آز قويغانده كوينه اوتوز فرق تين آقچه كىته در جل تو لگينه كويبه بولا تورغاندور حسابلاب قارانكز ياخشى سلامت وقت ده آقچده طابله اشركه فوتنك ده بولا قاراكونلر كى، نيشلرسك ياكه صرحاو بولوب ياطساك قايدان آلورسك قىر گه كىروب ياطاچاغنى برده حسابلامىزمىنى اوزمىز بىنك چىلك ديمىز خداى تعالى ناچار بولورغه قوشقانه اچار گه قوشانه بوقبا حت چىلك لىزمىز بىنك چىلك توگل فقط شيطانچىلىق قنه اوز مز گنه شولايوق بولساق يارار ايدى دنيانغه كىلاچك بالالرمزغه جبر قىلامىز هم تىك ناسل گه كىته دور شول نچاراق نينداين بالا بولاسه اول بالاينه شولاي بولا.

چاق، آخىرسى فقير بولورغه صوما كىر كى شول تو فىقسىزلىق يعنى اچو بىلان ده فقير بولوب بولادر شولا يوق جولر بولورغه عقل كىر كى عقل سزده جولر بولورغه ممكن شوشى روشچه جور ساك مثلاً توفتا بىر گنه بوتىلكه صره اچوب جغيم دىب بىر صرا خانه گه كر ساك آنك كر گاج بىر دوست اوچرى آنك كر گانچى بىر غريب سائلچى اوچرى صدقه صورى وانم يوق دىوب كىته ايكنچى بىر كشى اوچرى مدرس ه فايك سینه ۵۰ تىنگنه بولسده بو كنه گمه يازوب صدقه بىر سانه ديسه بتماس ايندى سز نىك صور اوگز دىب ايتوب كىته شول صره خانه گه كىروب او طره بىرر بوتىلكه صره كىتر ته آنى اچوب او طرغانده بىر دوستى ياكه بىر بىلگانى اوچرى بىر گه او طرالر اچىلر ينه كىتر ته لر صدقه لىق قنه توگل بىر كون راسحو طلق آقچه اچقندر ه بولار نىك كىف لىرى كىلدى شيطان ده كامپانيا بولدى آنى موى ده سويلاشه باشلادىلار اول آرا ده كويلى ده باشلى لر منه برسى برسینه ايتيه ايدى بولماصه نكار گه باروب بىر گنه پار صره اچوب جىر تلاتوب قايتقى دىلر آقچه تولاب چقوب كىته لر طشقه چقغاج ايساب تشه طوقتا بىز آنده بارغانچى ويچولى راق بولوب بارىق دىوب بىر تيران چقرغه كىروب آقنى ده اچوب تمام باشلار ندىن عقل لرون چقاروب تگنره باروب كرالر بىر بولمه گه كىروب او طر الار پلاواينى چاقىرالر ايندى بولار نىك بايو جىتىدى يور طلارى ده اونو طلدى كوييه اوز يور طلارى كىك بولدى يىخشى پلاواى يگت اق قاطرغى جاقالار قويغان بولمه گه كىلوب كىروب بولار نى تلىنك لىب بولار دن صرى نى كىترىك دىب بولار ايتىلر دور ينه صره كىتر دىلر پلاواى بولمه لار ندىن چقوب كىتوب بولار غه صره كىرتوب قويا پلاواى اچندن گنه ايتيه آقچه كىز غه

دشمنان سز آخرسی دلب چو نکه اول پلاوای یکت
 اوزی ده شولار قیافتنده جروب اوشبو پلاوایلق درجه
 سینه ایرشکان بولا بولار جانینه قزلارنی ده کرتلر.
 آخری بار.

منگ بر حدیث

لوتکان نومردن ما بعد

محترم افندم غایت انکسارلر مزله در جنگزی رجا
 ایدمز.

ش.ح.نک ۵۶۶ حدیث شریفنک ترجمه سنه علاوه
 سی. (ایندی بو حدیث شریفده الله تبارک و تعالی
 قاشنده عالم لرنک قدرلی بولولرن بیان قیلندی اوشا
 نداقده عالم لرن خلق ایچون فایدلی بولورغه تیوشدر)
 دیهش.

افندم عالم لرن خلقغه فایدلی) بولسونلر ایچون خلق
 لرغه بوزماندهغی ظهور ایتکان محرب دین اسلام
 بولغان مذاهب باطله لری خلقغه هر دائم بلدر وب
 طوره لار! احتمال که خلق بلهلی بو مهلکه دین اسلام
 بولغان کردابغه توشوب هلاک بولماسونلر دیوبونکا
 بر اوده علمالر فایدلی) توگل لار دیب ایته آلماسلر!
 خیر اگر فائده دنیاویه نی اراده قیلوب ایتکان بولسه
 بوسی علمأ دین اشی توگل! علمأ دیننک اشی وظیفه سی
 تعلیم علم آخرة بولدقندن بو وظیفه لرن تکمیل تمأم
 قیللار. لیکن بوفائده لارنی فایدهدان صائارغه کوگل

کوزی، بصیرتی طمالانهاغاده کشی بولور غه کیرهک
 یعنی الله تعالی نک (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون)
 آیه کریمه سندن حظ آلوب انسانلری الله تعالی نک عبادت
 لارینه تحریض، ودالات قیله تورغان کشی بولورغه
 کیرهک. یوقسه کندسون تحصیل دنیا ایچونگنه، همده
 بایوب آلطون جیار ایچون گنه مخلوق لرن ظننک بولغان
 آدملر علمأ دیننک فایدهلرن بلماس لار. چونکه بولار
 انسان حقیقی بولهی بلکه انسان صوری لار غنه
 بولدقلریندن بولارنک سوزلگان سوزلری، اشلگان
 اشلری مالایعنی بولوب لایسمن ولایغنی من جوع
 لاردور.

ش.ح.دیمش (ایندی سوزنی روسیه ملالرینه
 تار تساق بو حدیث شریفده ایتولگاننک کیری سی
 چغار چونکه بزنگ ملالار مز اوزلرینک قول آستنده
 بولغان کمسه لرنی برده تیوشنچه تریبه قیلا آلمیلر،
 قرآن حدیث ایله عمل ایتمیلار) بوقدر سینه جوا بغه تنزل
 تیوش بولمیدر.

شولای بولسه ده بر ایکیکنه سوز ایتو تیوش بوله در. افندم سنک
 باشکک مینک چرب بتکان بولماسه، یا که بر طاو آستنه
 مغاره ده تریکلک قیلغان بولماسانک علمأ اسلام لرننک
 خلقغه امور دینییه ده بوزمانغه قدر قیلغان فایدهلرن
 بلور ایدنگده بوسوزنی ایتورگا هر کمگا معلوم بولغان
 اشد یالغانلاو بوله دیب بر نچه حیا قیلر ایدنک.
 سزده ایکی ننگ برسی بولورغه کیرهک، یا مینک
 چرگان بولورغه کیرهک، یا یسه جمیع یالغانلری
 اوستونکا آلرغه کیرهک. یوقسه بیله بولماغانده بو
 قدر یالغان افترالرنی بر آدمده قیله آلماس. قرآن
 حدیث ایله عمل قیلمی لر دیگانسن! سنک قرآن
 حدیث برله عملدن مرادنک فی نرسه؟ اگر مقصودنک
 استخراج احکام بولسه قرآن حدیثدن اصحاب تابعین

ئۇلار قاچان احكام چىقارغان بىزە ماضىدا قويمىغانلىرىمىز
 اش قالىغان. اگر چىقارغاندىن باشقا، حىكم لىر چىقارغان
 بىلىمىز دىگان سوزنىڭ بولسى بىز بوسىدىن دائىما
 استعاذە قىلۇپ: يا ربم بىزى اصحاب تابعين و تابع
 تابعين لار بارغان يولدىن آيرىمە! دورتنىچى مرتبه دە
 كىلىرى و آنلاردىن سونگىرە بوزمانە قدر كىلىگان لىرنىڭ
 چىقارغان يول و شىرىعتلىرىدىن يىراق قىلىپ دىيۇپ
 خىداغە يالبارەمىز. بو خصوصە اولدە دە سوزلىرى كۆپ
 سويلەنگەن بولغان شوشى قدر بىرلە كفايه لىدى شىخ
 (قورى اوزلىرىنىڭ و اتق باشلارنىداغى فىكرلىرى
 ايلەنگەن، كوكلىرىنە اوخشاغان نىرسەنى درست هم
 تىيوش، اوخشاغان نىرسەنى درست توكل حرام
 دىلىر. مثلا زمانە دە چىققان اصول جىدىدەنى ھىدە تىياتر
 كىلىمىنىڭ آغە بار و ىنە سبب بولغان كوركام اشلىرىنى حرام دىلىر)
 دىمىش. مەنە يوقارىدىن بىرلى ايتامىت! كندارىنىڭ اشلا
 گان ھەر بىر بوزق اشلارنى: بىردە ايسىندە دە بولماغان
 علما اسلامغە اسناد قىلۇپ: ملالار بىلە قىلىلار، تىگىلاي
 قىلەر دىيۇپ پىچراتو شوشى دىن ميقىرلىرى يانغىلىق
 دعواسىندە بولغانلىرىنىڭ بىك بىر نىچى اصل لارىدىن!
 شونىڭ اىچون بىك صاق بولارغە كىرەك كندارىنىڭ
 قرآن حدىثكا نفسلىرى تىلدا كىچە معنالىر و بىرۇب شىرىعتە
 محمدىنى ھلاك ايتولارن عتىق علما اسلام لىرغە اودارو
 لىرى بىك بىك قورقنىچ آلاردىن چىققان سوزلىرىنى
 ھەر وقتدە بىك نىقتۇپ قوياپار و تىشىلى. مەندىت خىدا و لىسون
 نى وقتىدىن بىرلى: ايسكىلىرى يولدىن چىقمايلىق! اصحاب
 تابعين يولان اوز گر تىمايك! اولگى مفسىرىن و محدثىن
 لىردىن طش كىتمايك! دىب قىچقروپ تىرەمىز. قايلە اول
 كنداكىزدىن بىر اشنى يەنى امور دىنپە دە بىر نىرسە
 نى بار ايتۇپ يا ايسە اولدىگى مچتهدىن كىرام لىرەمىز
 جائز كىرگان نىرسەنى حرام دىيۇپ جىراۋە قىلمايلىق!

الى بىت نى قدر علما اسلام لىرى اوچىون دور تىيوز يىلە
 تصنىفى قىلغان تفسىر حدىث كىتابلىرى ايلە ھەر
 لىردە ضايىع قىلەر لار دىوچى شوشى شىخ مەسرىغ مچترىغ
 الشرىعە ايدى بىت! مەنە آلارنىڭ بويىلە سوز لاپ اوشۇپ
 سىفەتسىنى او قىمان كىشى لارنىڭ ذھنلىرىن چو بالتون
 حراب ايتولرى بىك تىز بولۇر. اگر بىر او ايتسىە
 فلان رسالە دە بىلە ايتكانسىز بويىلە يارامى بىت دىسىەلار
 يوق مەن آلاي ايتەدوم بويىلە ايتىم دىب بولغانىتۇپ
 قويۇغەنە. شونلقدان بىك صاغايماق تىيوش بولە دور.
 حتى بىر آدم بولنلارنىڭ كىتابلىرىن قاراسە بوزوق جىس
 لىرن بىشى، و صحىفەسى ايلە بىر مچمەگە يازا بارماق
 تىشىلى بولە دور. ھىدە قايسى عزىتە دە، نچە نچى سەنە
 دە نچە نچى نىسخەسىندە يازلغان شولارنى بىك بىشى
 ايتۇپ يازارغە تىيوش بولە دور.
 والا آلارنىڭ وظيفەلىرى بىردە بولاشدىن خىردار بولمىغان بىر آدم
 گە اسناد قىلۇپ جىلشۇپ اول مظلومنى خىقارە و سبب
 قىلمىق ھەر كىم بو تىببەنى خاظرندە تو تىماق بىر نىچى اش
 در. افندىم اصول جىدىد حرام دىلىر دىمىشىمىز! يەنى
 حرام بولغان نىرسەگە سبب بولۇپ ايتىلدىن حرام
 بولەدر. دىلىر. چونكە سببىنىڭ خىراملىغى سببىنىڭ
 خىراملىغىن موجب بولەدر. يوقسىە اصول جىدىد بىر خىرامغە
 و سىلە، سبب بولماسە حرام توكل! لىكىن بىردە فايدە
 بولمادىغىدىن مالا يەنى بولۇپ ترك اولى مرتبه سىندە
 بولەدر. اگر ايتسىە نكر بو اصول جىدىدە نىندى حرام
 مەغە و سىلە سبب دور دىب؟ بونكا جوابا دىرەمىز: آنىڭ
 اىچون بىر آدم اصول جىدىدە بىرلە تىشىلى عاوم قىلسە
 غالباً بو كەسنىە ائمە مچتهدىنلار مەزە اقتداء قىلمى آلارنى
 قاغالار كندارى دعوى اجتهاد قىلەر لار مەنە بو حرام
 چونكە غلوفى الدىن بولە دور. مەنە شونىڭ اىچون
 اصول جىدىدە دە حرام بولەدر.

جميع اخلاق حسنه جيلغانده مسله انلرده جميع اخلاق مذمومه طولوب قالغان ظن ايتەسز. لکن بوش بالعکس بولدقندان بز ملت اسلاميه لرگا ياور و پالواره ايارماو تيوش! بز کندلر مزه ايار تو تيوش فافهم ف. سيمانی آخری بار.

دوما خبرلری

قرغزیرلری حقنده لائحه.

قرغزیرلری ترتیب گه سالور ایچون آقمو لا، طور غای، سیمیبالات، اورالسکی ویدی صو، سردریا هم زا کاسپی اوبلاستارنزه زیمله اوستراییتلنی کامسیه حقنده مسلمان فراکسیه سی طرفندن توزلمش لائحه گه اوکتابر-چیلر، کادیتلر، سبیریالیلر هم پالا کلردن ۵۹ امضا جیولب دوماغه کرگزمش. بوش قرغزارنک خاخوللر طرفندن قنالولرندن وسائر مظاومیتلردن اولرک بولسه دخی یخشیراق بولور ایدی

۱۸ نجی ایونک دوما رئیس خوما کوف پادشا خضرتلرینک حضورینه چغوب دوما اشلری حقنه تقدیم عریضه قیامش. بر ساعت مقداری مصاحبت اثناسنک پادشاه خضرتلرینه دوما حقنده ودوما حالندن کوب نرسهلر سویلمش.

مومی الیه خوما کوف پادشاه خضرتلری طرفندن کوستریلمش حسن قبوله بیک زیاده ممنون اولمش هم اوچونجی دوماننک نظر پادشاهیده جالب ممنونیت درجه اولدیغنی تفرس ایدرک بعض بر احباسینه بو دوماننک یاشایه چغنه شهبه یوقلغنی سویلمشدر.

غلو فی الدینگا سبب بولدقندن والا اگر غلو فی الدینکه سبب بولماسه، طریق اقتصادده بولوب علوم دنیاوینی قاتشدر ماسهلار بو وقتده فایده لیده دیرگا یاری. لکن بزیم علمالارمز ایکگا آیرلوب بررسی افراط طرفی بولار بتون علوم دینیه و شرعیه لر مزی برده اعتبارغه آلهی مکتب و مدرسه لرده فنون تحصیل قیلدروب مجرد علوم دینیه و شرعیه مکتبلرینه تقریح و تقبیح قیلوچیلر دور. ایکنچی سی تقریط طرفداری بولوب کراک نک بولسه ده بولسون اصول جدیده حرام بلکه کفر دیوچیلر. بز نک ظن قاصر مزه قالر سه هر ایکی طرفی خطأ. لکن اوچنچی اقتصاد توسط طرفی بار مکتب ده درس اصول صوتیه لرله بولسه ده علوم دینیه کامل اعتبار ده بولنوب فنون دنیاویه کترتمای، همده اولسکی لرنک مصنفاتاریندن تحصیل قیلدروار بوسی اینک کور کام یول بولسه کراک. منه افندم اصول جدیدنی اگر طلبه لر ی ائمه اسلاف لر مزی تقریح و تشنیع قیلسه لار، قرآن حدیثکا: بو زمانده بیله تفسیر قیلو یارامی دیب کندنک لریندان تفسیر قیلسه لار احکام شرعیه محمدیه نی اوز گرتسه لر.

منه بوسون بیک قاطی قچقروب حرام همده کفردن دیمز براودانده قور قومز یوق. اما تیاتر کبی لرنی بیکرک قچقروب حرام دیمز لغو بولدقندن ایکنچی آدملرنی تحقیر بولدقندن اوچنچی نظری حرام بولغان خاتون قزلرنک ابرلر حضورینه کوکره کلرین هر بر انداملرین اظهار قیلوب ادبسنلک قلدلرندن دور تنچی شول تیاترنی تماشا قیلوغه جیاغان ایر و خاتو نازنک بررسی برسینه فساد خوفی بولدقندن بیک نق قچقروب حرام دیمز حمد اولسون علی وجه المشروع تصنیف قیلنغان اخلاق کتابلر مز بیک کوب! بو کونگه قدر شول اخلاق کتابلریندان اوقوب حمدا اولسون مسلمانلر نک جميع اخلاق لری باشقه ملت لره قاراغانه نی قدر گوزل نی قدر اورننده ایدی. سز یار و پالوارنک خلق لرن بیک کور کام گا قویوب کانه آلا رده

۲ یوز میلیون
 اوتکان نومردە مالیه ناظری ننگ عسکریه اوچون
 ۲ یوز میلیون بوز چقه آلو خصوصتک دو مانغه مراجعت
 قیلمش دیه یازلمش ایدی.
 بومسئله ده کوب سوز لر بولونب نیایت دو ماز ایوم
 یاصا کرک دیب اوزینک مساعده سنی بیرمش.

دین کامسیه سی

دیلر کامسیه سینک ۱۱ نجی اییون مجلسنک دو مانغه
 دافلا دی یاصار اوچون کشی صایلا و مسئله سی قرارغان.
 کامسیه ده ایکی فکر، رأی بار دیب ایکی آدم صایلا غانلر
 حریتپرورلر دن قرار اولوف او گلر دن ییولوگی نی تعیین
 قیلغانلر.

ینه قرارغان نرسه ۹۵ نجی ماده نی اوز حالنجه
 قالدیر غەمی یایوقمی؟ شول حقه مذاکره اولوب
 او کلسر قالدیر غە ترشسالر ده کامسیه ده برنجه
 تاوشنک آرتوی سببلی ۹۵ نجی ماده نی بتروب آنک
 اورنیه ۵۰۷ ماده قالدیر غە قرار بیر گانلر ۹۵ ماده ده
 براو پراو صلاونی دین گه چغایم دیکانده ایکنچی بر
 آدم بو کمانع بولوب چغار مزغه ترشسا، بوکشی
 عیبلی صانالوب حکم گه بیروله ایدی.

حاضر بوماده نی کامسیه بترور گه قرار بیرگان آنک
 اورنیه ۵۰۷ ماده قالا ایکان.

بو ماده گه بناء پراو صلاویاغه کوچه رگه استکان
 آدمنی کوچماسکه دلالت قیلغان آدم بولب ده استندن
 ژالوبه بیروب حکم که آلتوبده طلب ایکان تقدیرده کنه
 عیبلی بولوب کورنه ایکان.

۲ یوز میلیون
 اوتکان نومردە مالیه ناظری ننگ عسکریه اوچون
 ۲ یوز میلیون بوز چقه آلو خصوصتک دو مانغه مراجعت
 قیلمش دیه یازلمش ایدی.
 بومسئله ده کوب سوز لر بولونب نیایت دو ماز ایوم
 یاصا کرک دیب اوزینک مساعده سنی بیرمش.

تورکی خبر لری

اچلق نتیجه سی

پیتربورغده یخشی کیوم کینکان بر قز اوزینی
 بر باقچه دان چقدقه (نیوا) نهرینه تاشلامش بونی
 تخلیص اریچون یفین ده اولان جماعت نه قدر طرشسه
 لرده قز اوزینک خلاص اوچون بر اقلان اسباب لری
 کیری قایتار مشر.

صونکتدن مذکور هنی کوچلاب چقاردقه هوشینه
 کیلهرک بنی نه اوچون چقاردنگز بن کندمنی آچلقدن
 صوغه تاشلامش ایدم هم اوز منی آچلقده یاشتکانچه
 اولومنی اختیار قیلمش ایدم دیمش.

بوز ضرری

پالتاوا غوبیر ناسند، بوز صوغب ۸ مک دیساتینه
 ایگن هم بیک کوب تماکو هلاک بولمش ضرر
 ملیون صومدن آرتق دیه تخمین ایدیورلر.
 دومنا، دا کیتسکی و ژلصتنده طاوق یهر قه سی
 قدری بوز یاوب ۹۰۰ دیساتینه آشلق هم تماکونی
 بوز صوقغان حیوان تلفاتی هم بولغان.

چیکر تکه

صاراتوف هم کوز نیتسکی اویازنده چیکر تکه پک
 کوب ایش.

قران

انالله وانا الیه راجعون.

قران اماملرندن شاکر ملا وطننه زیارة ایچون
 قایتدقنده وطننده وفات اولمش دیه صادق علیکافدان
 تیاغرام آلتدی. الله ننگ رحمتنده بولنسون.

◆ قران غوبیر نسکی پر اولینیه سندن محکمہ شر
 عیه اسلامیة اورنبورغیه گه بیله اعلام کیلمشدر.

داخلیه مینیسترینک ۸۳۷۷ نومیرلی پاستاناو اینیه
 سینه (حکمنه) بنا قران شهرینک ۷ نجی مسجدنده امام
 عبدالله عبدالکریم اوغلی آپانایوف، ناوی تاتارسکی
 اصلاباده (یکابسته ده) ۱۰ نجی نومیرلی مسجدده امام

صالح جان محمدجان اوغلی علییف، هم شولوق قزان شهرینک ۵۷نجی مسجدنده امام عالمجان محمدجان اوغلی (За революціонною діяльністю) علییف اختلال حقند، اجتهادلری ایچون پالییتسه تحت نظارتنده اولراق ۱۹۰۸سنه ۱۷نجی مارتدن باشلاب ایکی ییل مدت ایله قزان شهرندن و الوغدسکی غوبیرنسغه یبارلدیلر.

غوبیرنسکی پراولینیه ننگ ۱۹۰۸سنه، ۱۹مای ۳۷نومرلی پاستاناواینیه سی بوینچه مذکور اماملر دخی اماملق اورنلرندن توشورلدیلر.

بو اش خصوصنده خبردار قیامق ایچون غوبیرنسکی پراولینیه محکمه شرعیه اورنبورغیه گه اعلام ایده درنلی ۵۶سنه آ...

قزان غوبیرنسکی پراولینیه سنده صاویتنگ اصتار شی دیلا پرایز وادیتل ۲۰ مای ۱۹۰۸ سنه ۲۴۵۴ نومیرلی...

طلاو

۱۸نجی اییونده اوفادن ۶۱۳چاقرم مسافده صمار زالاتاوسکی تیمر یولنده قرالی اشقیالر پویزدغه هجوم ایدوب پویزده کیله تورغان سیمسکی زارو دینک آرتیلشچک لرندن ۳۶مک صوم آنچه طلاغانلر اشقیالر شوندوق غایب اولوب طوتلمغانلر.

واقعه

دیونسکی ده ریالنی اوچیشچده صالح سیویچ فامیلیه ای بیر ۱۶یاشلی اوچینیک اوینه قایتب آخوطه غه چقغان آخوطه دن قایتوینه اوزارنده خدمت ایته تورغان آصر او قز اوچر اب ریالیس بوکا قاراب صاقلان آتام دیه ملطغنی توسامش. مذکوره یاش قز کولامسراب اطسانکده قورقمیم دیه جواب بیرمش شول وقت تیززدان ملطق طاوشی چقهرق قزغه تیوب قز وفات اولامش. دیونسکی ده بوندی واقعه لر کوب ایمش حی سویلا ولرینه قاراغانده بوندی ینککک عادتلر هر وقت اوله ایمش.

عجب واقعه

کوبدان توگل «بیریتسکی» ده بیله بیر واقعه بولغان:

بیر یاش یکت یاشکنه بر بارشنه ایلان بولر بر سنتر الی غاستینسه غه طوقاغانلر؛ هم «والوغدسکی» ننگ ماروضفی فامیللی بر قویپص ایلان یاناشاغنه قومنتاغانلر

بو ایکی یاش کشی تیزدن مذکور قویپص ایلان طانشبده آغانلر؛ هم ۳۱نجی اییونده کیچ برلان کورشی لرینده قوتاقغه کرگان لر قویپص ده بونلری کوزل سورنده قارشنی آلوب مر حبا دیهرک بونلر ایچون (اورن) کیچکی آش اندرغان. یاش کشی اوزینک چیروطنده ماروضفی نی صیغار ایلان حرمت ایتمکچی بولوب صیغار بیرگان بو صیغارنی چیکدکنده قویپص در حال یوقوغه کیتکان.

ایکی یاش کشی تیزدان ماروضفی ننگ قارما نینه توشوب ۲۵ منگ صوم ایلان بومارنغن هم ساعتنی آغانلرده شول آراده کلیدورغه چغب غایب بولغانلر. اوزاقده اوتمکان بونلر دن صوک پک دهشتلی بومبا طاوشی (شارطلاو) پیدابولوب، غاستینسه ننگ تیرازلری بوتلای و آلوب اورامغه قویلغان خانه هم زیرزبر کیلگان. بونده ماروضفی دان باشقه «کورشلر ننگ بش کشی» اولکان لر.

بومبا طاشلاغندان صوک بونلر آرطندن ژاندارم وپالیسه سیکلر قرغوب چقسه لرده اوزلری طوتلهاسدان برنچ، پالیسه سیکلر نی اوتروب بعض سنی جر احتلاب قاچقانلر.

کچکنه کنه؛ آقرونلق ایلان توران بیریتسکی بو واقعه دن غایتده قورقمشار.

خارجی خبرلر

ترکیه

سلانیکده بلغارلر، بیوک مأمورلر نی اولدرمک ایچون برهیئت تشکیل ایتسه لرده دولت مأمورلری طرفندن تیز قواغه آلمشلر در.

ترکیه و آلمانیه

روسیه انکلتره وفرانسیه بواوچ دولت براتفاق

اورنبورغ خبرلری

کون و هوالر

۲۵نجی اییونده چهارشنبه کون یخشیشغنه یاغفور یاووب طوزانلری باصدی. خلق یاغهورغه پک محتاج ایدی.

عزیمت

مطبعه مزنگ مدیری شیخ العطار افندی آبرئیلدین جنابلری وطننه زیارتاً قایتوب کیتدی.

یانغین

یاقن کونلرده ایمانقول اولنده ۲۵ یورط یانمشدر.

تاتار خاتونلرینک ضروری

بونکا قدر مارسووا باغچه سینه عموما هر کم کره ایدی.

بو باغچه ضرور بولغاناقدن بونده تاتار خاتونلری طالبه طالبه باره لر ایدی. بو صوک کونلرده بونکا عموما کروننی منع ایدوب فقط شا کر دلر گنه کروننی اذن عام ایتمش لر. باشقه لر بوندن صوک آچه تولاب کره چک لر. اگر تاتار خاتونلری حریت دیه رک بور مسه لر بو اش بولاچق توکل ایدی.

بختسزلك

استینی اورامده کیر یانوی نك یورطی یاننده بر نچه یاش بالا شری برلان اویناب او طردقلر نده اوچ یاشارلك بر بالانك اوستینه اوت قابنغان بالا قاطی صورتده یانوب بالنیسغه ایتکاج اولکان.

باطو

۲۲نجی اییونده دیلیشف نك مویقه سی یاننده قزان غو بیرناسینك بهالمدین محمدصادیقوف نام ۲۱ یاشلك بر

مختصی اورال صوبینه باطوب اولکان حسدی طابا
A. T. S. S. R. T. M. K. K.
MORKOZ OILLARI
PUBLIKA KOTPXANOSE.
ЦЕНТРАЛЬНАЯ
Научная и Губличная
БИБЛИОТЕКА
No. 10
И. Франк - Qazan

ناشری محمدولی عبدالغنی اوغلی حسینف

یاپاچقلر ندن بو اتفانه مقابل آلمانیه ایله ترکیه شویله اتفاق یاووب صنکره آلمانیه، ایتالیا، آوستریا و ترکیه جمیع اشلرده برابر حرکت ایدچکلر و بربرینه دائمی معاوتنده بولناچقلر دیه جریده لرده جریان ایدیور.

ایران

اوتسکان نومرلرده ایرانده دولقلق و سیاسی بولغانشلر زیاده لشمش دیه یازلغان ایدی. ایندی حاضرده ایران شاهی یانکان دان ملت مجلسینه صایلاوغه فرمان طراطشر شاهنک «کانستیتوتوسییهغه مخالف دگلم» دیدکینک معناسیده بو بولمش در.

ملت مجلسنی طویقه طوتودن قانون اساسی بوز مق بولمایوب فقط شاهغه سو قصد ایدنلری و مملکتیده احتلاله بر افیچی لری تادیب ایتمک ایش.

ایمپیراتور ویلهلم ننگ نطقی

ویلهلم اوزینک رعیه سیننه تفر ایدرک، انکتره، روسیه، فرانسیه ی خطابا "بو اوچ دولت بزم حدودمز بداخله ایتمک ایستیورلمش" پک اعلا، تمسهر بوندن قورقماز؛ ایستیورلر سه بیورسونلر میدان آچق بز حاضر مز" دیمش.

بوسوزی هر کم استه دگنچه مطالعه ایدیور ن-و. مخبرلری بوسوزی کرمانیه حرب استیور دیه مطالعه ایدلر آخری نه اولور!

هندستان

هندسنانده مسلمان لر «هندستان مسلمانلری اتقان» نامنده پارته یاصیلر بو پارته یغه اعضالر حدی صورتده آشغ جیلمانده لر ایش. بونلر ننگ اتفادان مقصودلر هندده گی مسلمانلری برلاشدر و بر قدر سیاسی قوت یاصامق ایش.

بوده بزده گی اتفاق مسملین خیالی کبی بر خیال اولوب آخرده توزسز اولماسه برار ایدی

مصر

انکیزلر، مصر خلقنی طنچلاندرر ایچون مصرغه آیرم اداره مشروطه بیررگه تلیرلر ایش.

ناشری محمدولی عبدالغنی اوغلی حسینف